

DOROTA MICHALUK, *Z dziejów Narwi i okolic. W 480 rocznicę nadania prawa chełmińskiego 1514–1994*, Prace Białostockiego Towarzystwa Naukowego nr 35, Białystok-Narew 1996, ss. 111, il. 16, map 3.

Omawiana praca poświęcona jest nowożytnym dziejom jednego z mniejszych ośrodków miejskich na Podlasiu – Narwi. W 1514 r. na polecenie Zygmunta Starego starosta bielski Olbracht Gasztold lokował, na prawie chełmińskim, osadę przy przeprawie przez Narew. Jak się wydaje, nie udało się jednak tego planu zrealizować, skoro w 1529 r. tenże władca ponownie lokował Narew, tym razem na prawie magdeburskim.

Dość rozległa kwerenda archiwalna pozwoliła autorce przedstawić dzieje miasta i dwu parafii: rzymsko-katolickiej i prawosławnej. Szczególnie interesująca jest rekonstrukcja układu przestrzennego miasta z jego ważnymi elementami (kościół, cerkiew, dwór królewski, dwór wójtowski, port tzw. Bienduga) po zmianach wprowadzonych reformą włóczną z 1560 r. Dalsze losy miasta zostały przedstawione w typowej dla badań regionalnych sekwencji – wojny drugiej połowy XVII w. i następujący po nich upadek miasta. Nie zauważyłem niestety spożytkowania ważnych informacji, jakich można się spodziewać w źródłach wymienionych w bibliografii: w inwentarzu miasta z 1730 r., wójtostwa z 1789 r. i starostwa bielskiego z 1772 r. W aneksie przedstawiono oryginały i tłumaczenia aktów obydwu lokacji oraz zestawiono listę starostów bielskich.

D. Główka